

tankelighed, Regjeringen fra sit Standpunkt har havt ved at benytte den Afgang, som virkelig indeholdes i Anordningen af 29de Juli 1814, vil forsvinde, naar der fremkom en Lov, der ikke blot er samtykket af Rigsdagen, men hvortil Rigsdagen selv har taget Initiativet.

Sikkerhed: Jeg troer, at den ærede Forslagsstiller har misforstaaet den ærede Ministers Udtalelse om de Skær, man havde at vogte sig for. De Skær, som man maatte vogte sig for, og som man skulde see at fælle imellem, det var ikke Skolelærernes Trang og Kommunernes Mangel paa Midler til at afhjælpe denne Trang, men det var Regjeringens Dunst om at afhjælpe Skolelærernes Trang, og Regjeringens Dunst om at lade Kommunerne beholde Frihed. Dette sidste vil jeg meget lægge det ærede Medlem paa Hjerte, naar han kommer med sit Forslag; thi det er et yderst vanskeligt og maassée ubelejligt Dreblik nu at komme frem med et omfattende Forslag i den Retning, da der foreligger en Lov om Kommunerne og deres nye Valgmaade og der, som en Folge deraf, bliver givet dem et Middel til at udvikle større Frihed. Jeg troer, at vi Alle maae holde fast ved, at Alt, hvad der efter sin Natur og efter Lovgivningen er communale Sager, fortrinnsviis skal afgjøres ved Kommunerne; men haste vi med at tilskynde Staten til, forinden Kommunerne faae Tid og Kraft til at udvikle sig frit, at gribe ind i Kommunelivet, og afgjøre Sagerne for dem, saa blive vi ved at holde Kommunelivet i Led og aab, saa friste vi selv Staten ind paa

det vrangte Gebeet, hvorfra vi ønske at bringe den bort. Det kan være en stor Ulempe, der er forbunden med det nuværende Forhold for endel Skolelærere, og jeg siger ikke, at man skal lade denne Ulempe bestaae, men man skal ikke indlade sig paa at afgjøre noget om Skolelærerne i Almindelighed; man skal indskrænke sig til at fremkomme med Forslag om de enkelte Skolelærere, om hvilke man beviser, at de lide Nød, at de lide Trang, at deres Stilling er for slet og med det Samme paavise de fornødne Midler, hvorved denne kan afhjælpes (B. Skoler: Det er kun dem, der er Tale om.) Ja, men saa skulde det ærede Medlem ikke have optraadt, som det forekommer mig han gjorde, for Skolelærerne i Almindelighed, saa skulde han have indskrænket sig til at sige: „Der findes en heel Deel Skolelærere, som jeg enkeltviis skal bringe paa Bane, dersom det behøves, som virkelig lide Trang, hvis Stilling er virkelig slet i Forhold til det Krav, man gjør til dem, og hvis Løn er slet i Forhold til de andre Embedsmænd i Staten, som man kan sammenligne dem med, og for dem vil jeg forsøge, om der ikke kan træffes en Foranstaltning. Naar vi ville Frihed i Landet, er Intet farligere end at oprette Standsmæssighed og Stænder. En Skolelærerstand, en Præstestand og en Krigerstand, det er ægyptiske Sager, som ikke passe for den danske Frihed. Blive vi ved at holde paa alle disse Arter Stænder og hver Dag sørge for, at de kunne faae deres stændsmaessige Bæværing, saa ligger Friheden under for alle disse Stænder.